

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра прикладної лінгвістики

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ІНТЕРЛІНГВІСТИКА
підготовки бакалавра

Силабус освітнього компонента «Інтерлінгвістика» підготовки бакалавра.

Розробники:

Данилюк Н.О., доктор філологічних наук, професор кафедри прикладної лінгвістики,

Рогач О.О., кандидат філологічних наук, професор кафедри прикладної лінгвістики.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

І.М. Калиновська

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні
кафедри прикладної лінгвістики**

протокол № 1 від 29.08.2025 р.

В.о. завідувача кафедри

І.М. Калиновська

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Бакалавр	Вибірковий освітній компонент
		Рік навчання – 4
		Семестр – 8
		Лекції – 10 год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Консультації - 10 год.
Кількість годин/кредитів 150/5		Самостійна робота - 110 год.
Мова навчання		Форма контролю: залік англійська/українська

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма здобуття освіти	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Бакалавр	Вибірковий освітній компонент
		Рік навчання – 4
		Семестр – 8
		Лекції – 4 год.
		Практичні (семінарські) 6 год.
		Консультації - 18 год.
Кількість годин/кредитів 150/5		Самостійна робота - 122 год.
Мова навчання		Форма контролю: залік англійська/українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я та по батькові	Данилюк Ніна Олексіївна
Науковий ступінь	доктор філологічних наук
Вчене звання	професор
Посада	професор кафедри прикладної лінгвістики
Контактна інформація	м.т. 0678987777
	danyluk@vnu.edu.ua
Прізвище, ім'я та по батькові	Рогач Оксана Олексіївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	професор
Посада	професор кафедри прикладної лінгвістики
Контактна інформація	м.т. (096)5612665
	oksanarog@vnu.edu.ua

Дні занять	(посилання на електронний розклад)
	Очні консультації: в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронну скриньку, зазначену в силабусі.

III. ОПИС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ВОК):

1. **Анотація ОК.** Силабус ВОК «Інтерлінгвістика» складений відповідно до освітньо-професійної програми **Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика** підготовки бакалавра спеціальності 035 Філологія.

«Інтерлінгвістика» належить до переліку вибіркового освітніх компонентів для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня. Вона забезпечує формування в здобувачів освіти науково-дослідницької професійно-орієнтованої компетентності та передбачає оволодіння знаннями про мови в парадигмі: міжнародні / міжнаціональні / етнічні, природні / штучні, нерегульовані / регульовані / плановані, неспеціалізовані / спеціалізовані, про результати лінгвопроекування в історичному аспекті.

2. Мета і завдання ОК.

Мета ОК - ознайомити здобувачів освіти (ЗО) з найвідомішими проектами планованих мов та основними аспектами вивчення інтерлінгвістики як науки.

Завдання ОК: подати найважливіші теоретичні відомості з інтерлінгвістики як спеціальної мовознавчої науки; ознайомити з найвідомішими проектами міжнародних планованих мов; окреслити культурно-соціальні ролі мови і мовлення та шляхів провадження ефективної мовної політики на міжнародному рівні; докладніше з'ясувати специфіку фонетичної, лексичної та граматичної будови есперанто як успішного мовного проекту.

4. Результати навчання (компетентності). Вивчення ВОК забезпечує формування таких знань та вмінь:

ЗО знатимуть як:

- розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології у процесі професійної діяльності або навчання;
- застосовувати теорій та методи філологічної науки;
- бути критичним і самокритичним;
- учитися й оволодівати сучасними знаннями;
- виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- спілкуватися іноземною/плановою мовою (мова есперанто, початковий рівень);
- застосовувати знання з інтерлінгвістики у практичних ситуаціях;
- використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;
- використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії штучних, планових та допоміжних мов;
- аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію;
- вільно оперувати спеціальною термінологією у сфері інтерлінгвістики.

Після успішного вивчення ОК здобувачі освіти будуть **вміти:**

- вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації;
- ефективно працювати з інформацією, добираючи її з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;
- організовувати процес свого навчання й самоосвіти;

- співпрацювати з колегами, представниками інших культур, етнічних спільнот та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо;
- розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів;
- аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;
- використовувати мови, що вивчаються (зокрема мову есперанто на початковому рівні) для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній комунікації;
- мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі інтерлінгвістики.

IV. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 2 (Денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Найвідоміші проекти планових мов. Основні аспекти інтерлінгвістики							
Тема 1. Інтерлінгвістика як спеціальна мовознавча наука.	20	2	2		15	1	ДС + ДБ + РК / 3
Тема 2. Різновиди мов із функційного погляду. Використання міжнародних природних мов у різні історичні періоди.	21	2	2		15	2	ДС + ДБ + РК / 3
Тема 3. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов (від античності до XVIII ст.) Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов у XIX ст. – першій половині XX ст. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов у другій половині XX – XXI ст.	30	2	6		20	2	ДС + ДБ + РК / 9
Разом за модулем 1	71	6	10		50	5	15
Види підсумкових робіт							Бал
Контрольна робота							Т 1 /5
Змістовий модуль 2. Есперанто – найпоширеніша мова міжнародного спілкування							
Тема 4. Есперанто як мова міжнародного спілкування (історія виникнення та організації)	20	2	2		15	1	ДС + ДБ + РК / 3
Тема 5. Фонетична і	38		6		30	2	ДС + ДБ +

морфемна системи мови есперанто. Морфологічна система есперанто. Частина мови. Синтаксична система есперанто. Діалогічне мовлення. Текст.							РК / 9
Тема 6. Функціонування і розвиток есперанто на сучасному етапі	21	2	2		15	2	ДС + ДБ + РК / 3
Разом за модулем 2	79	4	10		60	5	15
Види підсумкових робіт							Бал
Контрольна робота							Т 2/5
Залік (тест)							60
<i>Усього</i>	150	10	20		110	10	100

Таблиця 2а (Заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Найвідоміші проекти планових мов. Основні аспекти інтерлінгвістики							
Тема 1. Інтерлінгвістика як спеціальна мовознавча наука.	25	2	2		20	1	ДС + ДБ + РК / 10
Тема 2. Різновиди мов із функційного погляду. Використання міжнародних природних мов у різні історичні періоди.	26				20	6	ДС + ДБ + РК / -
Тема 3. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов (від античності до XVIII ст.) Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов у XIX ст. – першій половині XX ст. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов у другій половині XX – XXI ст.	26	2	2		20	2	ДС + ДБ + РК / 10
Разом за модулем 1	77	4	4		60	9	20
Види підсумкових робіт							Бал
Контрольна робота							Т 1 /5
Змістовий модуль 2. Есперанто – найпоширеніша мова міжнародного спілкування							
Тема 4. Есперанто як мова міжнародного	23		2		20	1	ДС + ДБ + РК /

спілкування (історія виникнення та організації)							10
Тема 5. Фонетична і морфемна системи мови есперанто. Морфологічна система есперанто. Частини мови. Синтаксична система есперанто. Діалогічне мовлення. Текст.	24				20	4	ДС + ДБ + РК / -
Тема 6. Функціонування і розвиток есперанто на сучасному етапі	26				22	4	ДС + ДБ + РК / -
Разом за модулем 2	73		2		62	9	10
Види підсумкових робіт							Бал
Контрольна робота							Т 2/5
Залік (тест)							60
<i>Усього</i>	150	4	6		122	18	100

6. Завдання для самостійного опрацювання

Опрацювати рекомендовану літературу, підготувати стислі відповіді на питання планів семінарсько-практичних занять, ознайомитися із фонетичною і граматичною будовою найбільш поширеної штучної мови есперанто, навчитися визначати граматичні форми, підготувати діалоги-розповіді про себе із використанням питальних слів.

Таблиця 3

Тема	Кількість годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Універсальні граматики – історія створення та результати.	5	6
Тема 2. Мовні та історико-соціальні передумови виникнення есперанто.	5	6
Тема 3. Мова Уранополіса, письмова мова Галена	5	5
Тема 4. Філософські мови Т. Кампанелли та Ф. Бекона	5	5
Тема 5. Латина як міжнародна мова Середньовіччя	5	6
Тема 6. Декарт – засновник теорії проектування міжнародних мов	5	6
Тема 7. Міжнародна слов'янська мова	5	6
Тема 8. Панглотика Я. Коменського	5	6
Тема 9. Ньютонівські проекти міжнародної мови	5	6
Тема 10. Мова сольресоль	5	6
Тема 11. Всеслов'янська мова Ю. Крижанича	6	6
Тема 12. Мова, людина та універсам (всесвіт)	6	6
Тема 13. Есперанто рухи в сучасному світі	6	6
Тема 14. Література мовою есперанто.	6	6
Тема 15. Праці Г. Лейбніца в царині мови.	6	6
Тема 16. В. Ярошенко та його культурно-просвітницька діяльність.	6	6
Тема 17. Волапук	6	6

Тема 18. Міжнародні системи невербального спілкування.	6	6
Тема 19. Основні штучні мови сучасності та їхні диференційні ознаки	6	6
Тема 20. Сучасна мовна ситуація у світі.	6	8
Разом:	110	122

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здобувачів освіти регулюється [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки](#).

Політика викладача щодо здобувача освіти. При вивченні ВОК «Інтерлінгвістика» здобувач освіти виконує завдання згідно з силабусом. Ці види діяльності оцінюються балами, розподіл яких описано у *Таблиці 2* (Денна форма) та *Таблиці 2а* (Заочна форма).

Політика щодо академічної доброчесності. Політика щодо академічної доброчесності унормована в [Кодексі академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#), згідно з яким учасники освітнього процесу мають усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися розкладу навчального процесу, зокрема заборонено списування під час тесту (у т. ч. із використанням мобільних телефонів). Здобувач освіти необхідно складати всі завдання самостійно, без допомоги сторонніх осіб; надавати для оцінювання лише результати власної роботи; не публікувати відповідей до тесту та письмових завдань; зазначати джерела інформації та посилатися на роботу інших авторів у разі використання результатів їхньої роботи; не вдаватися до кроків, що можуть нечесно погіршити чи покращити результати інших здобувачів освіти.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. У разі відсутності з об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародна академічна мобільність) на лекційному чи семінарському занятті здобувач освіти самостійно проходить пропущену тему/теми й може звернутися за консультацією до викладача. Матеріал пропущеного семінарського заняття здобувач освіти за погодженням з викладачем може відпрацювати в онлайн/офлайн-форматі (відповідно до затвердженого графіку консультацій кафедри прикладної лінгвістики), але не пізніше прикінцевого заняття.

Здобувачі освіти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Згідно з [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#) та рішенням науково-методичної комісії факультету іноземної філології від 02.02.2022 року, протокол № 7 здобувачам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль має на меті перевірку рівня знань здобувача вищої освіти під час виконання завдань з ОК «Інтерлінгвістики» та оцінюються за 100-бальною шкалою за накопичувальним принципом. Формою підсумкового контролю є *залік*.

Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що оцінює засвоєння

здобувачем освіти навчального матеріалу з ОК на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних (семінарських) занять, виконання завдань самостійної роботи, написання контрольних робіт тощо. Семестровий залік викладач виставляє за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених силабусом БОК «Інтерлінгвістика». Мінімальна позитивна кількість балів – 60. Якщо здобувач освіти набрав менше, ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості в терміни, визначені розкладом заліково-екзаменаційної сесії. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку становить 100. Підсумкова семестрова оцінка з ОК «Інтерлінгвістика» у 4 семестрі, де формою контролю є залік, складає 60 балів (залікова контрольна робота).

Відсутність здобувача освіти на підсумковому заліковому тесті оцінюється у «0» балів. Повторне складання підсумкового тесту можливе лише за умови підтвердження поважної причини відсутності здобувача відповідно до графіка, затвердженого кафедрою прикладної лінгвістики. Максимальна кількість балів за написання підсумкового тесту роботи складає 60.

Рівень знань здобувача освіти за поточний і підсумковий контроль оцінюється в балах та фіксується в журналі. Підсумкова оцінка за національною шкалою заноситься в залікову відомість. У випадку незадовільної підсумкової оцінки здобувач освіти перескладає залік з освітнього компоненту у період, визначений розкладом залікової сесії.

УІ. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Питання до заліку:

1. Інтерлінгвістика як спеціальна мовознавча наука.
2. Різновиди мов із функційного погляду. Використання міжнародних природних мов у різні історичні періоди.
3. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов (від античності до XVIII ст.)
4. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов у XIX ст. – першій половині XX ст.
5. Проекти неспеціалізованих міжнародних планованих мов у другій половині XX – XXI ст.
6. Мовні та історико-соціальні передумови виникнення есперанто. Д-р Л. Заменгоф.
7. Есперанто як мова міжнародного спілкування (історія виникнення та організації).
8. Фонетична і морфемна системи мови есперанто.
9. Морфологічна система есперанто. Частини мови.
10. Синтаксична система есперанто. Текст. Діалогічне мовлення.
11. Переклади мовою есперанто.
12. Універсальні граматики – історія створення та результати.
13. Мова Уранополіса, письмова мова Галена.

14. Філософські мови Т. Кампанелли та Ф. Бекона.
15. Латина як міжнародна мова Середньовіччя.
16. Декарт – засновник теорії проектування міжнародних мов.
17. Міжнародна слов'янська мова.
18. Панглотика Я. Коменського.
19. Ньютонівські проекти міжнародної мови.
20. Мова сольресоль.
21. Всеслов'янська мова Ю. Крижанича.
22. Мова, людина та універсам (всесвіт).
23. Есперанто рухи в сучасному світі.
24. Література мовою есперанто.
25. Праці Г.Лейбніца в царині мови.
26. В. Ярошенко та його культурно-просвітницька діяльність.
27. Міжнародні системи невербального спілкування.
28. Основні штучні мови сучасності та їхні диференційні ознаки.
29. Сучасна мовна ситуація у світі.

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Данилюк Н. О., Рогач О. О. Інтерлінгвістика: методичні рекомендації для студентів спеціальності 035 Філологія ОПП «Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика» денної та заочної форм навчання. Луцьк: Надстир'я, 2024. 56 с. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/25050>.
2. Данилюк Н. Есперанто – успішний проект міжнародної планової мови: 130 років функціонування (Міжнародному року творця есперанто Людвіга Заменгофа присвячено). *Актуальні питання іноземної філології* : наук. журнал / [редкол. : Біскуб І. П. (гол. ред.) та ін.]. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2017. № 6. С. 45–52.
3. *Интерлингвистическая теория и практика международного вспомогательного языка* : сб. ст. / отв. ред. А. Н. Дуличенко. Тарту, 1988. 184 с.
4. Рогач О. Comments on the past and present of interlinguistics. *Пріоритети германської та романської філології* : зб. матеріалів XVII Міжнародної наукової онлайн-конф. 10–11 лист. 2023 р. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2023. С. 122–124.
5. Garavito de, J.B., John W. Schweiter. *Introducing Linguistics. Theoretical and Applied Approaches*. Cambridge University Press, 2021. 638 p.
6. Gobbo F. *Introduction to Interlinguistics*. Grin Verlag Publisher, 2020. 164 p.
7. Schubert K. *Interlinguistics*. // Mode access : <http://www.klausschubert.de/material/Schubert1989InterlinguisticsItsAims.pdf>

Додаткова література

8. Данилюк Н. Мовний образ України у творах Івана Франка, перекладених мовою есперанто. *Іван Франко та Михайло Грушевський – два велети української культури* : матеріали наук.-практ. конф. 20–21 серпня 2016 року, Коломия–Криворівня / упоряд. В. П. Пацюрко. Луцьк : «Геліанто», 2016. С. 23–28.
9. Ісаєв М. І. Проблема міжнародної допоміжної мови на сучасному етапі. *Мовознавство*. 1978. №5. С. 3–11.
10. Королевич А. И. *Книга об есперанто*. К. : Наук. думка, 1989. 253с.
11. *Baza literatura krestomatia* /red. V. Benczik– Budapest: Hungara Esperanto-Asocio, 1979. 266p.
12. Blanke D. *Interlingvistiko kaj esperantologio: vojoj al la faka literaturo* / Detlev Blanke. Rotterdam: UEA, 2003. 41 p.

13. Daniljuk N. Artaj kvalitoj de la originala esperanta poezio de Ludoviko Zamenhof. *Ukraina stelo*. 2017. n-ro 3–4. p. 16–21.
14. Diskutoj pri malpli uzataj lingvoj / J. Baneres, M. Strubell. Rotterdam: UEA, 2002. 59 p.
15. Enciklopedio de Esperanto. I kaj. II volumoj. Budapeŝto: Hungara Esperanto-Asocio, 1979. 604 p.
16. Enciklopedio de historio de la E-movado en USSR. Ĥarkiv: Dmic, 2002. 168 p.
17. Kalocsay K., Waringhien G. Plena analiza gramatiko de Esperanto. Rotterdam: UEA, 1980. 599 p.
18. Lapenna I., Lins U., Carlevaro T. Esperanto en perspektivo. London: Rotterdam, 1974. 873 p.
19. Phillipson R. Ĉu nur-angla Eŭropo? Defio al lingva politiko. Rotterdam: UEA, 2004. 254p.
20. Selten R. Por dulingveco en Eŭropo. Argumentoj kaj dokumentoj. Paderborn : IFBVerlag, 2005. 111 p.
21. Saussure R. Fundamentaj reguloj de la vort-teorio en Esperanto. Inko, 2003. 51 p.
22. Tvarozek E.V. Skizo de Esperanta literaturo. Bratislava: Espero, 2004. 91 p.
23. Universala Esperanto-Asocio. Jarlibro 2013. Rotterdam.:UEA, 2013. 280 p.
24. Zamenhof L. L. Fundamenta Krestomatio de la lingvo Esperanto. Riksmannworth, 1994. 346 p.